

GlobalConnect Oy

Valoo Oy

Twistemål gällande sambyggnad; Meddelande av byggplan till den centrala informationspunkten, förhandlingarnas förlopp och villkorens skälighet

Företag som beslutet gäller

GlobalConnect Oy (FO-nummer 2069299-9, nedan även GlobalConnect)

Part

Valoo Oy (FO-nummer 2925233-2, nedan även Valoo)

Ärende

Huruvida GlobalConnect Oy:s förfarande och villkoren för sambyggnad följer bestämmelserna inom projektområdet i Nådendal

Transport- och kommunikationsverkets beslut

Processuellt avgörande

Transport- och kommunikationsverket anser sig vara behörig enligt 4 § 4 mom. och 10 § i lagen om sambyggnad och samutnyttjande av nätinфраstruktur (276/2016, nedan sambyggnadslagen) att fatta beslut i ärendet till de delar det gäller nätaktörernas meningsskiljaktigheter sinsemellan om villkoren för sambyggnad samt huruvida GlobalConnect Oy:s förfarande var förenligt med bestämmelserna.

Transport- och kommunikationsverket är inte behörigt att avgöra klagomål som gäller bygglov vid sambyggnad. I fråga om dessa bör Valoo Oy följa tillståndsmyndighetens anvisning om rättelseyrkande eller besväransvisning.

Avgörande av huvudsaken

Transport- och kommunikationsverket anser att GlobalConnect Oy har agerat i strid med 7 § 1 mom. i sambyggnadslagen då denne inte har meddelat sina planer på att bygga ett kommunikationsnät till den centrala informationspunkten. Vidare har GlobalConnect Oy besvarat frågor om sambyggnad oskäligt långsamt och därigenom onödigt fördröjt förhandlingarna. GlobalConnect Oy har slutligen gett motparten så lite tid att besvara anbudet och förbereda inför byggandet att det i praktiken har gjort sambyggnad omöjligt mellan parterna. Transport- och kommunikationsverket anser att GlobalConnect Oy:s agerande kan jämföras med vägran att tillgodose en begäran om sambyggnad utan sådan grund som anges i 4 § 1 mom. i sambyggnadslagen.

Transport- och kommunikationsverket anser att villkoren i GlobalConnect Oy:s anbud till Valoo daterat 20.6.2024 inte var skäligen vad gäller vare sig priset eller anbudets giltighetstid enligt 4 § 1 mom. i sambyggnadslagen. Kostnadsfördelningen och priset i GlobalConnect Oy:s nya anbud daterat 28.6.2024 var skäligen enligt Transport- och kommunikationsverkets bedömning.

Inom det projektområde som är föremål för tvisten har byggandet inletts redan i juni 2024 och enligt Valoo:s redogörelse är Valoo inte längre intresserad av sambyggnad inom projektområdet där GlobalConnect Oy är dikesvärd. Transport- och kommunikationsverket påpekar att GlobalConnect Oy:s agerande strider mot sambyggnadslagen men vidtar av ovan nämnda anledning inga övriga åtgärder i ärendet.

Behandlingen av ärendet vid Transport- och kommunikationsverket

Valoos skrivelse och tilläggsutredningar

Valoo har i sitt e-postmeddelande daterat 26.6.2024 bett Transport- och kommunikationsverket att överta avgörandet av ett ärende enligt 4 § 4 mom. i sambyggnadslagen. Enligt Valoo har företaget fört förhandlingar om sambyggnad med GlobalConnect sedan det möte som Nådendals stad ordnade 2.4.2024, men parterna har inte kunnat nå enighet om villkoren för sambyggnad.

Valoo uppger sig ha bett GlobalConnect om information om priset för sambyggnad per e-post 21.5, 31.5 och 4.6.2024 samt om tidtabellen för bygget 2.5, 21.5, 4.6 och 10.6.2024 utan att ha fått något svar på sina meddelanden. Dessutom har parterna hållit möten om sambyggnad åtminstone 10.5, 17.5 och 24.5.2024. Nådendals stad har ordnat ett andra möte mellan parterna 12.6.2024 på grund av nya tillståndsansökningar.

GlobalConnect har sänt Valoo tidtabell och priser för byggandet 20.6.2024. GlobalConnect har meddelat att man inleder byggandet 24.6.2024, vilket hade gett Valoo mindre än en arbetsdag att förbereda materialen. Valoo anser att GlobalConnect onödigt har fördröjt förhandlingarna samt gett ett oskäligt högt pris för sambyggnaden. Valoo anser att det efter GlobalConnects agerande inte längre är möjligt för Valoo att bygga nätet inom GlobalConnects dikesvärdsområde som sambyggnad.

Valoo har till Transport- och kommunikationsverket den 22.7.2024 sänt en sekretessbelagd kalkyl över kostnaderna för sambyggnad i Nådendal och konstaterat att även om man räknar enligt de priser som anges i GlobalConnects nya (28.6.2024) anbud blir det förmånligare för Valoo att bygga områdena på egen hand. Valoo meddelar i samma meddelande att företaget inte samtycker till medling i ärendet. Valoo konstaterar dessutom att man vill ha ett beslut genom vilket GlobalConnects tillstånd till sambyggnad sprids så att Valoo bygger område 10, där GlobalConnect är välkommen att delta i sambyggnad.

Som svar på den begäran om tilläggsutredning som Transport- och kommunikationsverket skickade 2.8.2024 har Valoo skickat in en sekretessbelagd entreprenadprislista samt uppgifter som förtydligar kostnads kalkylerna 5.8.2024. Som svar på det påstående som GlobalConnect framfört i sitt bemötande att Valoo inte har framställt en skriftlig begäran om sambyggnad enligt sambyggnadslagen konstaterar Valoo att man har gjort förfrågningar om när GlobalConnect avser

inleda byggandet och om entreprenadpriserna flera gånger på det sätt som framgår av det första meddelandet.

Som svar på GlobalConnects yttrande 7.8.2024 har Valoo den 8.8.2024 som en tilläggsutredning skickat in en meddelandetråd mellan Nådendals stad och nätaktörerna daterad 19.4.2024, av vilken det framgår att man vid Nådendals stads möte 2.4.2024 har gått igenom stadens tillståndspraxis och stadens önskan om gemensamma grävarbeten i områdena. Valoo har i tråden angett de dikesvårdsområden som nätaktörerna har kommit överens om och uppgett när man inleder byggandet i sitt dikesvårdsområde. Staden har därefter ännu bett GlobalConnect att meddela tidtabell och entreprenör för byggandet i sitt dikesvårdsområde. Vidare har Valoo skickat en promemoria över mötet Nådendals stad ordnade 12.6.2024 i vilken det bland annat konstateras tidigare nämnda dikesvårdsområden och att GlobalConnect ska lämna in tidtabeller och kartor över sina områden till övriga nätaktörer under samma vecka. Med hänvisning till dessa utredningar anser Valoo det föga troligt att GlobalConnect inte skulle ha känt till Valoos sambyggnadsavsikt som man påstår.

GlobalConnects bemötande och tilläggsutredningar

GlobalConnect anser i sitt bemötande daterat 15.7.2024 att Valoos förfarande inte uppfyller de krav som ställs på hur begäran ska framställas i 4 och 7 § i sambyggnadslagen och att det därmed inte finns förutsättningar i ärendet att meddela ett beslut som är bindande för GlobalConnect. Enligt GlobalConnect har företagen förhandlat om sambyggnad på initiativ av Nådendals stad efter mötet som ordnades 2.4.2024. Företagen nådde ett preliminärt samförstånd om vilken aktör som är beställare på vilket område, dvs. så kallad dikesvård. Dock kom man inte till alla delar överens om detaljerna för sambyggnad.

GlobalConnect konstaterar att man inte har meddelat sina byggplaner till Nätverksinformationspunkten på det sätt som avses i 7 § i sambyggnadslagen på grund av tekniska begränsningar som påverkar tjänstens användbarhet. GlobalConnect anser emellertid att Valoo utifrån sin utredning har haft de väsentliga uppgifterna till sitt förfogande om GlobalConnects plan att bygga i området och att Valoo kunde ha gjort en begäran enligt sambyggnadslagen direkt till GlobalConnect. GlobalConnect anser att Valoo inte har framställt en begäran om sambyggnad som uppfyller de innehållsmässiga kraven enligt 4 § 1 mom. i sambyggnadslagen inom den tidsfrist som anges i 2 mom. i samma paragraf. Således anser GlobalConnect att detaljerna i den begäran om sambyggnad som Valoo avser är oklara.

GlobalConnect anser i sitt bemötande att om Valoo anses ha framställt en begäran om sambyggnad, har GlobalConnect inte vägrat att tillgodose den på rättvisa och skäliga villkor. I förhandlingarna har Valoo och GlobalConnect gett varandra anbud med priset för sambyggnad i de områden där de är dikesvårdar. Priserna har dock inte varit sinsemellan direkt jämförbara eftersom de har innehållit olika prestationer. Enligt GlobalConnect har Valoo framställt det första prisförslaget till GlobalConnect i maj 2024. GlobalConnect har begärt mer information av Valoo för att föreslå ett jämförpris i juni 2024. GlobalConnect har till Valoo skickat utkast till avtal om genomförande av sambyggnad samt förslag till jämförpris för olika arbetsprestationer 20.6.2024. Samma dag har Valoo meddelat att man inte godkänner förslaget. GlobalConnect har skickat ett nytt förslag till jämförpris till Valoo 28.6.2024, men Valoo har avslagit även det.

Som svar på den begäran om tilläggsutredning som Transport- och kommunikationsverket skickat 2.8.2024 har GlobalConnect den 8.8.2024 sänt en sekretessbelagd entreprenadprislista daterad 1.5.2024. GlobalConnect har i samma meddelande ansett att Valoos svar daterat 5.8.2024 på Transport- och kommunikationsverkets begäran om tilläggsutredning bekräftar att Valoo inte har framställt en begäran enligt 4 § 1 mom. i sambyggnadslagen till GlobalConnect inom den tidsfrist som avses i 4 § 2 mom. i sambyggnadslagen.

GlobalConnect har vidare i sitt meddelande daterat 13.8.2024 meddelat att man för projektet har ansökt om tillstånd hos Nådendals stad för de områden som är av betydelse nu i mars 2024.

Hörande om utkastet till beslut

Transport- och kommunikationsverket reserverade 23.8.2024 möjlighet för GlobalConnect och Valoo att yttra sig om utkastet till beslut som är daterat samma dag. GlobalConnect avgav ett yttrande om utkastet till beslut daterat 6.9.2024, vilket inte medförde några ändringar i beslutet.

Beslutets motivering

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 4 § i sambyggnadslagen ska en näaktör tillgodose en annan näaktörs begäran om sambyggnad av fysisk infrastruktur och sambyggnad av nät på rättvisa och skäliga villkor. Begäran ska framställas skriftligen och specificerat. En skälig begäran ska tillgodoses, om inte sambyggnaden

- 1) leder till ökade kostnader för näaktörerna jämfört med om infrastrukturen eller nätet byggs separat,
- 2) gäller ett mindre byggprojekt, eller
- 3) äventyrar nätets säkerhet eller användningen av nätet för det avsedda ändamålet.

Begäran om sambyggnad ska lämnas in i ett så tidigt skede som möjligt och senast en månad innan ansökan om tillstånd för projektet lämnas till den behöriga myndigheten.

Om inte annat avtalas ska kostnaderna för sambyggnaden delas mellan näaktörerna i förhållande till de uppskattade kostnaderna om infrastrukturen eller nätet skulle ha byggts separat.

Vägrar en näaktör tillgodose en annan näaktörs begäran om sambyggnad, eller har en överenskommelse om villkoren inte nåtts inom en månad från det att begäran om sambyggnad mottogs, kan den näaktör som framställt begäran föra ärendet till Transport- och kommunikationsverket för avgörande.

I förarbetena till bestämmelsen (RP 116/2015 rd) hänvisas det i fråga om bedömningen av rättvisa och skäliga villkor i tillämpliga delar till motiveringen för 3 §. I motiveringen till 3 § konstateras att prisets betydelse är central när det bedöms om villkoren är skäliga. Prisets skälighet kan bedömas på flera olika sätt. Skäligheten kan bedömas till exempel genom en jämförelse mellan det pris som tas ut och kostnaderna för separat byggande. Då kan man som utgångspunkt för

bedömningen av kostnaderna använda de genomsnittliga byggkostnader som godkänts av regleringsmyndigheterna eller av intresseorganisationer i branschen eller till exempel jämförpriserna för det aktuella teleföretagets nätelement. I alla situationer kan man dessutom beakta särdragen i det aktuella projektet, såsom projektets geografiska läge, jordmånens kvalitet, bygg- och säkerhetsföreskrifter i anslutning till ett eventuellt placeringstillstånd eller tidtabellen för projektet.

Enligt motiveringen till 4 § 2 mom. i regeringspropositionen kan näaktören vägra tillgodose begäran om sambyggnad, om begäran lämnas in senare än den lagstadgade tidsfristen. Avsikten är att på så vis säkerställa att det finns tid att noggrant bereda en plan för sambyggnad och att tillståndsprocessen och projektet inte i onödan fördröjs. Däremot får en näaktör inte lämna in en tillståndsansökan för tidigt i syfte att på så vis förhindra sambyggnad.

Enligt motiveringen till 4 mom. i samma paragraf jämställs med vägran en situation där näaktören inte inom en månad från det att begäran mottogs har inlett förhandlingar om sambyggnad.

Enligt 5 § 1 mom. 2 punkten i sambyggnadslagen lämnas information om planerade byggarbeten via en central informationspunkt.

Enligt 7 § 1 mom. i sambyggnadslagen ska en näaktör genom den centrala informationspunkten i digital form och utan obefogat dröjsmål tillhandahålla den information som avses i 5 § 1 mom. och ändringar i informationen.

Enligt 2 mom. i samma paragraf ska en näaktör vid behov lämna den information om sin egen verksamhet som avses i 5 § 1 mom. direkt på skriftlig begäran av en annan näaktör. Informationen ska lämnas på rättvisa och skäliga villkor inom två månader från det att den skriftliga begäran mottogs. Näaktören kan vägra lämna informationen på de grunder som avses i 5 § 2 mom. Ett offentligt samfund är inte skyldigt att digitalisera information som avses i 5 § 1 mom.

Enligt 10 § i sambyggnadslagen har Transport- och kommunikationsverket till uppgift att utöva tillsyn över efterlevnaden av denna lag samt bestämmelser som utfärdats och beslut som meddelats med stöd av den, om inte något annat föreskrivs i denna lag. Transport- och kommunikationsverket ska främja samarbetet mellan näaktörer och sträva efter att i första hand genom medling lösa meningsskiljaktigheter mellan näaktörerna. Transport- och kommunikationsverket ska, med undantag för under exceptionella förhållanden, fatta beslut i ärenden som avses i 3 § inom fyra månader från det att ärendet blev anhängigt och i ärenden som avses i 4, 7 och 9 § inom två månader från det att ärendet blev anhängigt.

Om någon bryter mot denna lag eller mot föreskrifter som meddelats med stöd av den, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga denne att inom en skälig tid rätta till felet eller försummelsen. Beslutet kan förenas med vite eller med hot om att verksamheten helt eller delvis avbryts eller att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad. Bestämmelser om vite, hot om avbrytande och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

Motivering för processuellt avgörande

Enligt bägge parternas redogörelser har parterna fört förhandlingar om sambyggnad och priset för sambyggnaden i samma områden i Nådendal. Enligt redogörelserna har förhandlingarna inletts på initiativ av Nådendals stad när staden

mottagit tillståndsansökningar för samma områden av flera nättaktörer. GlobalConnect har inte meddelat sina nätplaner till den centrala informationspunkten utan obefogat dröjsmål på det sätt som krävs enligt 7 § 1 mom. i sambyggnadslagen. Därför har man inte kunnat anta att andra nättaktörer kände till GlobalConnects planer före de kontaktades av Nådendals stad i samband med handläggningen av tillstånden och uppmanades till sambyggnad. Även om begäran om sambyggnad har inkommit efter att tillståndsförfarandet inletts har GlobalConnect inte vägrat sambyggnad.

Förhandlingar har förts från och med 2.4.2024 såväl vid möten mellan parterna som per e-post. I förhandlingarna har man kommit överens om vilket av företagen som är dikesvärd inom vilket område, men inte om villkoren för sambyggnad.

Utifrån de uppgifter som framställts om mötena och e-postväxlingen mellan parterna anser Transport- och kommunikationsverket att GlobalConnects påstående om att Valoos begäran om sambyggnad har varit oklar inte är trovärdigt. Om detaljerna i begäran varit oklara, borde GlobalConnect ha begärt mer information.

Utifrån den redogörelse som lagts fram anser Transport- och kommunikationsverket att det är fråga om ett ärende som avses i 4 § 4 mom. i sambyggnadslagen där parterna inte har nått en överenskommelse om villkoren inom en månad från det att begäran om sambyggnad mottogs, och där en nättaktör kan föra ärendet till Transport- och kommunikationsverket för avgörande. Transport- och kommunikationsverket har erbjudit möjlighet att lösa meningsskiljaktigheten genom medling, men Valoo har tackat nej. Således kommer Transport- och kommunikationsverket att avgöra ärendet genom beslut enligt 10 § 1 mom. i sambyggnadslagen.

Motivering av avgörandet i huvudsaken

Ärendet gäller byggande av ett optiskt fibernät i områdena 10 och 11 på kartan över Nådendal som framställts i Valoos utredning daterad 30.5.2024 och GlobalConnects bemötande daterat 15.7.2024. Man har kommit överens om att GlobalConnect är s.k. dikesvärd i dessa områden. Frågan är huruvida de jämförpriser för sambyggnad daterade 20.6.2024 och 28.6.2024 i GlobalConnects anbud till Valoo har varit skäliga på det sätt som avses i 4 § 1 mom. i sambyggnadslagen och huruvida GlobalConnect har försökt undvika sambyggnad genom att dra ut på förhandlingarna i onödan.

Skyldighet att meddela byggplaner till Nätverksinformationspunkten

GlobalConnect har inte meddelat sina planerade byggarbeten till den centrala informationspunkten på det sätt som krävs enligt 7 § 1 mom. i sambyggnadslagen. Transport- och kommunikationsverket fick information om byggprojektet för första gången 6.6.2024 och har genom sitt e-postmeddelande 13.6.2024 ålagt GlobalConnect att lägga till informationen i tjänsten Nätverksinformationspunkt (Verkkotietopiste.fi) så snart som möjligt dock senast 27.6.2024. Trots verkets uttryckliga uppmaning har GlobalConnect inte meddelat dessa uppgifter eller någon som helst grund för att inte meddela uppgifterna till tjänsten. GlobalConnect har inte heller underrättat Transport- och kommunikationsverket om de tekniska problem som GlobalConnect nämner i sitt bemötande. Tekniska problem är inte en godtagbar grund för att inte meddela uppgifter till den centrala informationspunkten. Eventuella problem med att använda tjänsten kan lösas hos

verket i det enskilda fallet, om verket underrättas om problemen. Det har inte förekommit några större störningar i tjänsten.

Transport- och kommunikationsverket anser att GlobalConnects agerande i strid med sambyggnadslagen vad gäller att meddela uppgifter har fördröjt inledandet av förhandlingarna. Det har i praktiken varit omöjligt för andra nättaktörer att känna till GlobalConnects byggplaner före inledandet av tillståndsförfarandet och skicka en begäran om sambyggnad inom den tidsfrist som lagen föreskriver.

Grund för kostnadsfördelning för sambyggnad

Sambyggnadslagen innehåller inga tvingande bestämmelser om kostnadsfördelning utan parterna ges avtalsfrihet på denna punkt. Om parterna inte kommer överens om något annat delas kostnaderna enligt 4 § 3 mom. i lagen i förhållande till de uppskattade kostnaderna om infrastrukturen eller nätet skulle ha byggts separat. Å andra sidan kan ett skäligt pris för sambyggnad bedömas enligt de bedömningsgrunder som beskrivs närmare i motiveringen till 3 § 1 mom. och 4 § 1 mom.

FiCom rf och Finsk Energiindustri rf har 2017 i samarbete med sina medlemsföretag upprättat en rekommendation för kostnadsfördelning gällande sambyggnad av el- och telenät. Syftet med rekommendationen är att främja sambyggnad mellan företagen i branscherna. Rekommendation enligt kostnadsfördelningsmodellen är att kostnaderna för sambyggnad i bebyggda detaljplanerade områden delas lika mellan de nättaktörer som deltar. Transport- och kommunikationsverket anser att rekommendationen beaktar sambyggnadslagens principer för kostnadsfördelning och att ett erbjudande att dela kostnaderna enligt rekommendationen i regel kan anses skäligt på det sätt som sambyggnadslagen avser.

Enligt det utkast till avtal daterat 20.6.2024 som GlobalConnect gett Valoo skulle Valoos kostnad för till exempel gräv- och återställningsarbeten uppgå till [...] euro/meter när ytan är grus, gräs, saknar beläggning eller består av skött gräsmatta. Av anbudet framgår inte hur det föreslagna jämförpriset har fördelats mellan nättaktörerna eller om hela entreprenadpriset riktas till Valoo. På basis av den entreprenadprislista som GlobalConnect skickat till Transport- och kommunikationsverket 8.8.2024 verkar det som att hela kostnaden för sambyggnaden i anbudet har riktats till Valoo vad gäller gräv- och återställningsarbeten samt kartläggning. Kostnaderna för asfaltering och underföringar har delats på två jämfört med entreprenadprislistan. Transport- och kommunikationsverket anser att anbudet är oskäligt och strider mot avsikten i sambyggnadslagen till den del att alla kostnader eller största delen av kostnaderna ska betalas av Valoo.

I sitt uppdaterade anbud daterat 28.6.2024 har GlobalConnect föreslagit att kostnaderna för sambyggnad enligt GlobalConnects entreprenadprislista delas lika mellan de nättaktörer som deltar. Transport- och kommunikationsverket anser att GlobalConnects modell för kostnadsfördelning i detta anbud är skälig och förenlig med vedertagen praxis.

Ett skäligt pris för sambyggnad

Enligt den framställda redogörelsen har Valoo lämnat ett anbud på [...] euro/meter till GlobalConnect 17.5.2024 vid sambyggnad i området där Valoo själv är

dikesvärd. Priset har omfattat ett öppet dike, täckning av diket samt eventuell asfaltering. Valoo har föreslagit GlobalConnect att samma pris skulle tillämpas i området där GlobalConnect är dikesvärd.

GlobalConnect har den 20.6.2024 skickat Valoo ett förslag med ett jämförpris på [...] euro/meter för gräv- och återställningsarbeten då ytan är grus, gräs, saknar beläggning eller består av skött gräsmatta. Priset har inkluderat bland annat grävning, hantering och bortskaffande av extra jordmaterial, installation av högst fyra mikrorörknippen, ledningsbädd, skyddsfyllning, markeringsband, fyllning, ytmaterial, tätning, tillfällig trafikreglering samt nödvändigt småmaterial såsom tejp, skruvar, buntband och markeringsmaterial.

GlobalConnect har 28.6.2024 till Valoo skickat ett nytt jämförprisförslag som i fråga om gräv- och återställningsarbeten har uppdaterats gällande antalet mikrofiberknippen som installeras vid arbetet. I det nya förslaget har priset som motsvarar det tidigare jämförpriset varit [...] euro/meter, men GlobalConnect har poängterat att de ska delas lika mellan de näaktörer som deltar. I förhandlingar har utöver Valoo och GlobalConnect även en tredje näaktör deltagit, vilket skulle påverka det faktiska priset om alla byggde i samma område.

Eftersom Valoos och GlobalConnects jämförpriser innehåller olika åtgärder och inte är direkt jämförbara sinsemellan har Transport- och kommunikationsverket bitt båda parterna om en tilläggsutredning i form av entreprenadprislistor, dvs. de byggkostnader som entreprenören och näaktören avtalat om sinsemellan.

Med hänvisning till punkten om kostnadsfördelning ovan anser Transport- och kommunikationsverket att GlobalConnects prisanbud daterat 20.6.2024 är oskäligt högt och strider mot sambyggnadslagen.

Vad gäller bedömningen av GlobalConnects prisanbud daterat 28.6.2024 har Transport- och kommunikationsverket i sin beräkning beaktat kostnaderna enligt GlobalConnects entreprenadprislista daterad 1.5.2024 för gräv- och återställningsarbeten (punkt 3.1 och 4.1 i prislistan), grävarbeten och fyllnad med asfalt (punkt 5.1), asfaltering med priset för 40 mm tjock asfalt (punkt 6.2), separata underföringar (s.k. pålning punkt 7.2) samt kartläggning (punkt 11.1). Priserna motsvarar punkterna 1.1, 2.1, 3.1, 4.2, 5.2 och 7.1 i den prislista GlobalConnect gett Valoo 28.6.2024.

Transport- och kommunikationsverket har delat ovan nämnda kostnader lika mellan två näaktörer enligt GlobalConnects förslag till kostnadsfördelning daterat 28.6.2024. Enligt beräkningen borde totalpriset för alla ovan nämnda prestationer i sambyggnaden uppgå till [...] euro/meter per näaktör. Kostnaderna i GlobalConnects prislista enligt punkterna 3.1 och 4.1 för gräv- och återställningsarbeten när ytan är grus, gräs, saknar beläggning eller består av skött gräsmatta skulle uppgå till [...] euro/meter per näaktör.

Utifrån den utredning som lagts fram grundar sig det pris som GlobalConnect den 28.6.2024 erbjudit Valoo för sambyggnaden direkt på entreprenadavtalet vars pris har delats lika mellan de näaktörer som deltar i sambyggnaden. Transport- och kommunikationsverket anser priset skäligt på det sätt som avses i sambyggnadslagen.

Enligt Valoo blir sambyggnad med ovan nämnda priser dyrare för företaget än om man skulle bygga nätet på egen hand. För att bedöma totalpriset för byggandet för Valoos del har Transport- och kommunikationsverket satt kostnaderna för sambyggnaden enligt GlobalConnects prislista i relation till det antal meter nät som Valoo har angett. Dessutom har Transport- och kommunikationsverket granskat de tilläggskostnader som enligt Valoo skulle uppstå för företaget utöver sambyggnaden.

Valoo har i sina egna beräkningar utöver GlobalConnects pris för grävarbeten (punkterna 3.1, 4.1 och 5.1) gjort en extra reservering för rörknippen på [...] euro/meter för hela byggområdet. Transport- och kommunikationsverket anser att denna reservering saknar grund med beaktande av områdets storlek och det uppskattade antalet beställare. Således har Transport- och kommunikationsverket inte beaktat denna tilläggskostnad i beräkningen av Valoos totalkostnader. I fråga om underföringar har Valoo i sin beräkning ansett att dessa skulle innebära tilläggskostnader för företaget utöver sambyggnaden. Med beaktande av att det är fråga om ett tätortsområde, anser Transport- och kommunikationsverket att det antal metrar som Valoo uppgett för underföringar är ogrundat stort. I normala fall är man tvungen att göra underföringar endast vid enstaka vägar. Dessutom finns det i stadsområdet i allmänhet färdiga rör för infrastruktur som kan användas vid underföringarna. Således har Transport- och kommunikationsverket räknat att underföringarna hör till sambyggnaden och i beräkningen använt de antal metrar som GlobalConnect uppgett och som är skäligt med tanke på områdets storlek.

Till övriga delar har Transport- och kommunikationsverket lagt till de tilläggskostnader som Valoo uppgett till ovan nämnda pris för sambyggnaden och jämfört detta med det totalpris som Valoo har uppgett för separat byggande. Enligt beräkningen hade sambyggnad blivit förmånligare för Valoo än att bygga nätet på egen hand.

Förhandlingarnas längd

Förhandlingarna om sambyggnad inleddes efter det möte som hölls 2.4.2024. Nådendals stad hade bett nätaktörerna om tidtabeller för byggandet i ett gemensamt e-postmeddelande 19.4.2024. Valoo har uppgett att man bett GlobalConnect om information om tidtabellen för byggandet per e-post första gången 2.5.2024 och om priserna 21.5.2024 samt bett om svar på meddelandena flera gånger efter detta. För förslaget om jämförpris har GlobalConnect i juni 2024 begärt mer information av Valoo om det projekt som Valoo planerar, inklusive uppgifter om områden som byggs samt placeringen av kabelkanaler. GlobalConnect har gett Valoo sitt första prispörslag 20.6.2024 då man även meddelat att byggandet inleds 24.6.2024 och att avtalet bör ha godkänts och materialet finnas på plats och ha samordnats med entreprenören vid denna tidpunkt.

Med beaktande av att utgångspunkten för sambyggnadslagen är att slutföra förhandlingarna om sambyggnad och nå ett avtal inom en månad efter att begäran om sambyggnad har framställts anser Transport- och kommunikationsverket att GlobalConnect borde ha besvarat förfrågningarna om tidtabellen och priset för byggandet mycket snabbare så att förhandlingarna hade kunnat föras i god tid innan byggandet inleds. En tidsfrist på mindre än en arbetsdag för att godkänna avtalet och för materialarrangemang är oskäligt kort och gör i praktiken sambyggnaden omöjlig för den andra parten. Således anser Transport- och kommunikationsverket att GlobalConnect genom att dra ut på förhandlingarna har

gjort sambyggnaden mellan parterna omöjlig. Detta agerande kan jämföras med att vägra tillgodose begäran om sambyggnad utan godtagbar grund.

Slutsatser

Utifrån den redogörelse som lagts fram anser Transport- och kommunikationsverket att GlobalConnect genom sitt förfarande som strider mot sambyggnadslagen har försvårat förhandlingarna om sambyggnad. De fördröjda förhandlingarna har slutligen lett till att sambyggnad inte längre varit praktiskt möjligt för Valoo i GlobalConnects dikesvårdsområde.

Det anbud som GlobalConnect gav 20.6.2024 har varit oskäligt på det sätt som avses i sambyggnadslagen. Det anbud som GlobalConnect gav 28.6.2024 har varit skäligt vad gäller grunden för kostnadsfördelningen och priset, men anbudet har lämnats först när byggandet i området redan hade inletts. Således anser Transport- och kommunikationsverket att det i detta skede finns mycket små genuina möjligheter till sambyggnad i området i fråga.

Tillämpade bestämmelser

Lag om sambyggnad och samutnyttjande av nätinфраstruktur (276/2016) 4 §, 5 § 1 mom., 7 § 1 och 2 mom. och 10 §.

Ändringssökande

Ändring i Transport- och kommunikationsverkets beslut kan sökas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Besvärsanvisning bifogas beslutet.

Mer information

Mer information om detta beslut fås av jurist Aino Koskinen, tfn 0295 346 241, aino.koskinen@traficom.fi och jurist Ville Ikaheimonen, tfn 0295 345 497, ville.ikaheimonen@traficom.fi.

Petri Lehtikainen
chef för servicehelheten

Aino Koskinen
jurist

Bilagor

Besvärsanvisning